

Ceny ogłoszeń: Na 1-ej stronie wiersz nonparelowy . . . mk. 30—
na III stronie mk. 25—
na IV stronie mk. 20—
Nadesłane za wiersz garmontowy mk. 50—
Drobne ogłoszenia po mk. 2 za wyraz. Interesy handlowe i majątkowe mk. 5 za wyraz. Najmniejsze drobne ogłoszenie mk. 20.
Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.
Redakcja i Administracja mieszczą się pod № 4. przy ulicy Starososnowieckiej w Sosnowcu.

ISKRA

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Adres dla listów i depesz „Iskra”, Sosnowiec.

Prenumerata wynosi:
Z odnośnieniem miesięcznie
mk. 100.

Z przesyłką pocztową mk. 125 miesięcznie.

Oddziały własne: W Będzinie ul. Małachowskiego 9, w Dąbrowie ul. Sienkiewicza 6. Telefon 73, w Szopienicach i Mysłowicach na G. Śląsku.

W sobotę, dnia 14 b. m. zasnęła po długich i ciężkich cierpieniach

ś. † p.

Zofja Januszczyńska

długoletnia urzędniczka Banku Handlowego w Warszawie, Oddziału w Sosnowcu.

W zmarłej tracimy sumienną i gorliwą pracowniczkę oraz ząną i szlachetną koleżankę.

Dyrekcja, koleżanki i koledzy
Banku Handlowego w Warszawie
Oddziału w Sosnowcu.

ST. GRABIANOWSKI i S-KA Biuro Inżynierskie w Sosnowcu.

(Właściciele, Inżynierowie Leon Rudowski i Stanisław Grabianowski).

ODDZIAŁY WŁASNE:

SOSNOWIEC

ul. 3-go Maja 12, Tel. 76
Adres. telegr. MONGRAB.

KATOWICE

ul. Zofji 3, Tel. 582 i 2671
Adres telegr. MONGRAB.

POZNAŃ

plac Wolności 14-A Tel. 4010 Natolińska 15 Tel. 237 10
Adres telegr. MONGRAB. Adres telegr. MONGRAB.

WARSZAWA

Agenci w Wiedniu i Gdańsku.

Reprezentanci w Paryżu i Berlinie.

Dostawy dla Kopalń, Hut i Fabryk.

Generalni Reprezentanci **Bawarskich Fabryk Materiałów Wybuchowych**

Lonty, Kapiszony, Ammonahücit.

Generalni Reprezentanci **Ingersoll Rand Compagnie**

Wiertarki i Młotki Górnicze, Wrębówki, Młotki do obrabiania metali, Kompresory, Pompy, Maszyny wiertnicze.

Generalni Reprezentanci **Fabryki Hossyb**

Stal narzędziowa, Pilniki.

Generalni Reprezentanci **GDA Zjednoczonych Fabryk Samochodów Ciężarowych i osobowych NAG Hansa-Lloyd Brannabor.**

Generalni Reprezentanci na b. Dzielnicę Pruską Fabryki Kotłów, Aparatów cukrowniczych, Konstrukcji żelaznych, Przewodów rurowych, Odlewów żelaznych, **W. Fitzner i K. Gamper w Sosnowcu.**

Generalni Reprezentanci na b. Dzielnicę Pruską Fabryki Transmisji i Łożysk **Krawczyk i S-ka w Zawierciu.**

Maszyny wszelkich typów, Lokomotywy, Podnośniki, Wózki kopalniane, Wagi i przesuwalnice do wagonów. Żelazo, Stal, Blacha, Rury, Szyny. — Ferrosilicjum, Ferromangan, Kwas siarczany. — Lampki górnicze, Opony do samochodów, Pasy, Uszczelnienia.

Dr. Józef Hałacz
dyrektor powiatowego szpitala wenerycznego
przyjmuje w chorobach wenerycznych i skórnych od 3-7 godz. popoł. (oprócz świąt.)
Będzin, Nowy Rynek № 3.

Lekarz Dentysta
A. Ingster
Sosnowiec, ul. Warszawska 10
przyjmuje codziennie od 9—12 i od 2—6, w niedziele i święta od 9—1.

DENTYSTA
J. Szatensztein
SOSNOWIEC
Mo drzejowska 3.
Godz. przyj. od 10—12 przed poł. i od 3—6 po poł.

Powrócił
Lekarz - dentysta
J. ROTSTEIN
Sosnowiec, ul. Modrzejowska 15.
Przyjmuje od 10—1 i od 3—7.

Dr. med.
T. MELODYSTA
choroby wewnętrzne,
specjalność: **choroby płuc**
SOSNOWIEC, Dąblińska 7
przyjmuje od 9-10 i od 4-6.

Czysty dochód przeznaczony na rzecz
Górnego Śląska i gospody żołnierskie.

DNIA 15 MAJA

WIELKA ZABAWA

w Parku Sieleckim

urządzona staraniem KOŁA POLEK.

ATRAKCJE: ORKIESTRY. — POCZTA.

— WRÓŻKA. — KWIATY i t. d. —

Wejście dla dorosłych 30 mk.

— dla młodzieży 10 mk. —

Restauracja „ZACISZE”

przy ulicy Sadowej.

— Dziś — **KONCERT** słynnej drużyny ojcowskiej pod
i codziennie dyrekcją CYBULSKIEGO.

Kuchnia wyborowa. — Śniadania, obiady i kolacje à la carte.

Ceny umiarkowane. — Przy restauracji weranda i ogród.

— Restauracja otwarta do godziny 1 w nocy. —

Polska — to wielka rzecz.

Sosnowiec, 15 maja.

Każdy wszechstronnie rozwinięty człowiek posiada jakąś wypracowaną i zdobytą przez siebie wiarę, w świetle której jego prace i czyny nabierają głębszego znaczenia i która życie jego, zawarte w szczupłych granicach czasu i przestrzeni, wprowadza w obręb wielkich przeznaczeń ludzkości.

Prawda ta jeszcze w większym stopniu odnosi się do zbiorowości ludzkiej, zwanej narodem. Naród każdy, który chce rosnąć, rozwijać się i stale postępować naprzód i wzwyż, musi mieć jakąś wiarę, która uskrzydla jego synów do śmiałych porywów ku szczytom nieśmiertelności, która przeświecła sobą wszystkie ich czyny i sprawia, że, żyjąc z tą wiarą w duszy, gotowi są w każdej chwili za nią umrzeć.

Z wiary tej wypływają pewne przykazania i wskazania, którym genjusz narodu daje zwięzłe, jak hasło, sformułowanie. Jednym z takich przykazań są słowa Wyspiańskiego: Polska — to wielka rzecz.

Wryły się one głęboko w duszę pokolenia „urodzonego w niewoli, okutego w powiciu” i nie pozwoliły mu pogrążyć się w kałuży zaprzaństwa narodowego lub w letniej wodzie obojętności na losy Ojczyzny; nie pozwoliły mu też osiąść na mieliznie skrzeczącej popolitości i gnuśnego dobrobytu materialnego.

Te słowa strzegły nas od znizania swego lotu w drodze do krainy naszego ideału, od pomniejszania celu naszych dążeń, wysiłków i prac.

Rzeczywistość dnia dzisiejszego jest spełnieniem się wielu naszych marzeń i tęsknot politycznych, jest

uroczystym świętem tryumfu dla wszystkich tych, którzy, pierworodztwa swych wielkich zamierzeń nie sprzedawali za miskę soczewicy doraźnych korzyści, którzy w szare dni niewoli umieli dostrzedz odbłask słońca samodzielności narodowej i podług tego odbłasku kierować swoje postępowania codzienne.

Lecz nasz tryumf dzisiejszy nie jest zupełny. Chwasty niewoli plenią się jeszcze na świeżo uprawionej niwie wolności polskiej.

W życiu polskim widzimy tak dużo niepokojących objawów, a do zbiorowej duszy narodu przylgnęło tyle przywar i wad w czasie jego pobytu w egipskiej niewoli, że energiczna walka z tymi ujemnymi przejawami staje się dzisiaj niczym innym, jak dalszym ciągiem walki o twardą i istotną samodzielność narodową.

Polska bowiem, jako państwo zacofane, z nieuporządkowanymi stosunkami wewnętrznymi, bez wysokiej moralności publicznej swych obywateli nie ostoja się w ciężkim współzawodnictwie politycznym i gospodarczym ze swymi sąsiadami.

W tej pracy nad utrwaleniem naszego bytu państwowego, nad wzmożeniem przedsiębiorczości i energii narodowej musi nam przyświecać ta sama wiara, która nas ożywiała w dotychczasowych zmaganiach się z niedolą i poniżeniem Ojczyzny.

Podniecie do wytrwałości i do twardości, nieustępliwej obowiązkowej w tej pracy powinniśmy czepać w tym poczuciu szczęścia, jakie się stało udziałem współczesnego pokolenia polskiego.

Jesteśmy może najszcześliwszym z pokoleń, jakie kiedykolwiek widziała ziemia polska.

Będąc szczęśliwsi od tylu poprzednich pokoleń, nie jesteśmy pod każdym względem od nich godniejsi tego szczęścia.

Bo czyż wysiłki i ofiary naszych ojców i dziadów z roku 1863 lub z kresu wojen napoleońskich nie były conajmniej równe wysiłkom i ofiarom naszym?

A jednak, gdy z krwi ofiarnej, ze znoju, trudu i poświęcenia tamtych pozostały tylko popioły, zgłiszczają i jeszcze sroższy ucisk narodowy, to my, współcześni, osiągnęliśmy pełnię swobód i staliśmy się panami swego losu.

Chodzi tylko o to, abyśmy umieli być istotnymi panami, abyśmy los swój potrafili ukształtować na dmiarę swego ideału społeczno-politycznego.

W urabianiu swego zbiorowego losu musi nam w ualszym ciągu nieodstępnie towarzyszyć wiara w wielkie przeznaczenie dziejowe Polski.

Na wszystkich polach pracy polskiej, prowadzonej obecnie nie ukradkiem, lecz w słońcu wolności, musi panować podniosły nastrój i radosne przeświadczenie, że spadły nam kajdany z nóg i nic nam nie przeszkadza obecnie we wszechświatowym wysiłku do wielkości i znaczenia cywilizacyjnego.

Wszyscy winniśmy swoją codzienną pracą przyczyniać się do opromienienia nową chwałą Imienia Polskiego i do uświetlenia sztandaru narodowego.

Z tą myślą winni pracować i ci, którzy organizują polski świat robotniczy i ci, którzy pracują nad rozbudzeniem życia i dźwignięcia go na wyższy poziom, jak również ci, którzy tworzą polską naukę, sztukę i technikę, — słowem wszyscy.

Z tą myślą pracując, sprawimy, że życie polskie nie będzie się saczyć małym strumykiem, ani też rozlewać się w kałuże i stojące stawy, lecz popłynie wartkim i wielkim prądem ku promiennej przyszłości.

Z prądem tym polski genjusz i polska praca pozełgują na szerokie, pełne wody, na oceaniczne przestrzenie i swymi czynami oznajmiam światu całemu, że „Polska — to wielka rzecz”.

Niechaj nas nie przestrasza nasze ubóstwo, przeróżne trudności naszego dzisiejszego położenia, nędze i kłopoty naszego życia, — wszystko to pokonamy, gdy z naszej żywej wiary w wielkość Polski powstała wola czynu, działająca w myśl Mickiewiczowskiego wskazania: „Mierz siły na zamiary, nie zamiar podług sił!”

(r.).

Opinia francuska o przyczynach powstania.

Paryż, 14 maja.

Francuska opinia publiczna zdaje sobie zupełnie sprawę co do rzeczywistych pobudek, jakie zmusiły ludność górnośląską do chwycenia broni w swe ręce. We Francji bezwzględnie nie wierzą w jakikolwiek udział bezpośredni rządu warszawskiego w ruchu górnośląskim, w którym ludność francuska widzi tylko spontaniczny wybuch uczucia ludu polskiego na Górnym Śląsku.

„Echo de Paris” pisze: „Musimy z pożałowaniem stwierdzić, że nasi przyjaciele angielscy nie rozumieją należycie znaczenia tych wydarzeń. Nie chcemy przez to powiedzieć, że Warszawa popełniła szereg nieostrożności, ponieważ mimo wszystko, prawdą to tylko jest, że ujawnione przez komisję międzysojuszniczą przygotowania wojskowe w dniu plebiscytu zmusiły przywódców ludności polskiej na Górnym Śląsku do podjęcia niezbędnych zarządzeń, aby w razie potrzeby móc oddepnąć całą wszelkie bezpra-

wie ze strony Niemiec i przeciw słabe co do liczebności swej wojska międzysojusznicze, które niejednokrotnie wykazały, iż nie wystarczają dla opanowania położenia.

Dalej, jest również prawdą, że robotnicy polscy w obszarach przemysłowych mieli bardzo ciężkie i niesprawiedliwe warunki współpracy. W fabrykach i kopalniach obchodzono się z nimi, jak z warjatami, mieli dłuższy okres pracy, niż robotnicy niemieccy, byli gorzej płatni, a w wielu nawet wypadkach byli pozbawieni ochrony prawodawstwa socjalnego, stąd też pochodzą ich zdecydowanie nietolerowania dłużej ucisku kilku magnatów i przemysłowców, którzy trzymają w swych rękach ekonomiczne życie tego obszaru. W tych warunkach nie trzeba się dziwić, że robotnicy chwycili się karabinów”.

Natomiast w kołach radykalnych panuje mniej przychylnie usposobienie dla powstańców polskich.

Do Waszych serc!

350.000 mk.

z górą złożono w „Iskrze” na rzecz powstańców górnośląskich w ciągu tygodnia.

Z sumy tej wypłaciliśmy komitetowi centralnemu w Szopienicach 186 tys. marek a 100 tys. mk. wnieśliśmy wczoraj do kasy komitetu centralnego w Sosnowcu.

Dziękując z całego serca czytelnikom naszym w imieniu powstańców, prosimy usilnie o dalsze składki. Potrzeby z każdym dniem wzrastają, niechże więc i ofarność nasza nie maleje.

Jesteśmy przekonani, że w ciągu najbliższego tygodnia suma (far w „Iskrze” wzrośnie przynajmniej do miliona.

Zaznaczamy wreszcie, że wszelkie ofiary, które wpłyną do „Iskry” przekazywać będziemy komitetowi centralnemu w Sosnowcu, o ile ofiarydawcy nie zaznacza wyrażnie, że pragną zasilić fundusz innej instytucji, jako to: Czerwony Krzyż, Komitet szopienicki, Koło polek i t. p.

Red. „Iskry”.

Komitet centralny pomocy górnoślązkom.

Dn. 11 bm. odbyło się w magistracie w Sosnowcu zebranie przedstawicieli kilku miast Zagłębia w celu omówienia najskuteczniejszego

przyjścia z pomocą Śląskowi Górnemu. Z przemówień obecnych okazało się, że komitety pomocy górnoślązkom zostały już zawiązane w wielu miejscowościach. Postanowiono więc ujednolicić całą akcję i utworzyć komitet centralny z siedzibą w Sosnowcu, który jest stale w kontakcie z władzami górnośląskimi. Do komitetu wybrano: prez. m. Sosnowca p. Niernseego, wicepr. p. Słuska, ławnika p. Calunia, burmistrza m. Czeladzi, przedstawiciela sejmiku pow. bedzińskiego i p. Waśniewską. Wszystkie tedy komitety prowincjonalne będą kierowały ofiary do Sosnowca, tu zostaną zmagazynowane i wysłane na G. Śląsk.

Sporo organizacji społecznych warszawskich zgłosiło również swą pomoc do Sosnowca np. Koło polek w Warszawie, główna kwatera harcerska żeńska i inne. Sosnowiec będzie więc tym centrum i pośrednikiem nie tylko dla Zagłębia, ale i dla całej Polski, a to ze względu na swe położenie najbliższe G. Śląska.

Ofiary pieniężne składane należy w polskiej kasie krajowej, żywność kierować pod adresem komitetu.

Sądząc ze składu osób, należących do komitetu i zrozumienia przez nich powagi zadania, wnosić można, iż Komitet ten odpowie potrzebom chwili i poparty zostanie przez wszystkie warstwy społeczeństwa.

Sosnowca na powstańców górnośląskich.

Mk. 3200 zebrane w dniu Imienia p. Stanisława R. przez grono znajomych przeznaczone przez tegoż na rzecz pomocy braciom powstańcom śląskim.

Lpki na powstańców górnośląskich mk. 1000 Wawrzynkie wicz mk. 100.

Na górnoślązaków Marianna Krzywańska złożyła mk. 100.

Rzemieślnicy i robotnicy przy budowie domu kolejowego na Radosze złożyli mk. 700.

Kino „Sfinks” b. cia M. i W. Binder 5000 mk.

Wpłacił p. Kmiotek mk. 100 w wydziale aprowizacyjnym m.

ZOFJA JANUSZEWSKA

po długich cierpieniach, zmarła dnia 14 maja 1921 r.

Wyprowadzenie zwłok z domu przy ul. Królewskiej № 9 do kościoła parafialnego w Sosnowcu, odbędzie się w niedzielę o godz. 6 popołudniu, pogrzeb zaś po mszy św., która odprawiona zostanie we wtorek d. 17 maja o godz. 9 rano. Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, znajomych i przyjaciół pograżeni w głębokim smutku

ojciec, siostra, brat, bratowa i szwagier.

KRONIKA.

Kalendarzyk.

15

niedziela

Dziś Zielone Świątki

Jutro Pon. Ziel. Św.

Wsch. słońca 4 m. 7

Zachód . 7 m. 16

Wielka zabawa, zapowiedziana na dziś w parku ślepeckim na rzecz G. Śląska i gospod. żołnierskich, mieć będzie daleko więcej atrakcji, niż ogłoszono. Koło polek dokłada najusilniejszych starań, by publiczność istotnie za swoje pieniądze mogła spędzić czas przyjemnie i z pożytkiem dla zdrowia. Oczywiście, pogoda zapewniona.

Z kolei. Z d. 1 czerwca z dworca dęblńskiego w Sosnowcu wychodzić będzie codziennie rano pociąg miejscowy do Kielc, skąd wracać będzie wieczorem.

Koszta utrzymania w Polsce. Komisja dla badań kosztów utrzymania w Warszawie stwierdziła, że koszty te w kwietniu w porównaniu z marcem zmniejszyły się o 4,6 proc.

Magistrat m. Warszawy, w związku z tym obliczeniem urzędowym, ogłosił zniżkę płac robotników, których wynagrodzenie w minionych miesiącach regulowane było w stosunku do cen artykułów pierwszej potrzeby. Sprawa obniżki zarobków jest przedmiotem ożywionych rozpraw zarówno w kołach pracodawców, jak i robotników w Warszawie. Niewątpliwie stanie się ona aktualną, wobec spadku cen, także i na prowincji.

Wolny handel węglem. Minister przemysłu i handlu wniósł do rady ministrów projekt wprowadzenia wolnego handlu węglem, poczynając od 1 września r. b.

Fala strajkowa. I znów Zagłębie nasze zalewa fala strajkowa. Tym razem robotnicy protestują przeciwko ściąganiu z nich 10 proc. podatku państwowego.

Podatek rzeczony został uchwalony przez sejm i obowiązuje wszystkich obywateli Polski, a więc tylko sejm może go znieść lub też zmniejszyć, robotnicy jednak nie chcą o tem wiedzieć i idą za głosem łada drapichrusta, będącego na zółdzie bolszewickim lub krzyżackim, a którym to przyjacielom zależy bardzo na szerzeniu u nas anarchii i zamętu.

Uświadomienie wśród naszych robotników jest tak małe, iż nie mogą zrozumieć, że przez bezrobocie więcej oni i kraj stracą, niż wynosi opodatkowanie, z drugiej strony wystąpiło sprawa powierzyć swym posłom, którzyby odpowiednio kroki przedsięwzięli, a nie urządzać bezrobociu, tak tak szkodliwych dla kraju i dyskredytujących nas wobec zagranicy.

Podobno P. P. S. była przeciwna strajkowi, widocznie jednak wpływy komunistów i ciemnota zwyciężyły.

Strajk. Onegdaj znów robotnicy „Hr. Renard” przer-

wali pracę z powodu potrącenia im w książeczkach zarobkowych podatku dochodowego.

Na górnoślązaków. Dziś w niedzielę w Będzinie odbędzie się sprzedaż znaczka na pomoc górnoślązakom.

Znaczkę mają ltery K. O. (komisja opieki)

W poniedziałek, dn. 16 b. m. w ogrodzie na Górze Zamkowej przez kom. niesienia pomocy urządzony będzie koncert 11 p. p. ziemi będzińskiej i orkiestry policji powiatowej z którego dochód przeznaczono na rannych w szpitalu powiatowym. Wejście 20 mk. dla uczni i żołnierzy połowa.

Echa 3 maja Komitet obchodu 3 maja w Dąbrowie osiągnął czysty dochód z kwestu ulicznej w kwocie 23 tys. 256 marek podzielił na wpisy dla niezamożnej młodzieży szkół średnich w Dąbrowie w następujący sposób: gimnazjum męskie mk. 9,346; gimnazjum żeńskie p. Zawidzkiej mk. 8,720; gimnazjum p. Labudzkiej mk. 5,190.

Na powstańców górnośląskich. Staraniem stow. rob. chrześcijańskich w sali teatru „Kometa” w Dąbrowie dnia 16 maja, t. j. jutro odegrany zostanie przez amatorów dramat osnuty na tie powstania 1863 r. p. t. „W górę serca”.

Czysty dochód przeznaczono na pomoc powstańcom górnośląskim.

Także okazja do pasowania Wczoraj rano drożdże sprzedawano po 4 marki za lut. Ponieważ drożdży brakło kacap w Dąbrowie sprzedawał je po 10 mk. za lut, mimo, że firma „Karola” te same drożdże sprzedawała po 6 mk. za lut.

Możeby odpowiednie czyniki pouczyły tego kupca, że mimo zlikwidowania urzędu walki z lichwą, za podbijanie cen można odpoczywać w zacisznym ustroniu pod Będzinem.

Aresztowanie. Przez policję śledczą został aresztowany i osadzony w więzieniu w Będzinie Natan Zyto z Nowego Korczyna, oskarżony o bigamję i handel żywym towarem.

Śmierć od pioruna We wsi Wysoka Lelowska, gm. Zarki, podczas ostatniej burzy został zabity przez piorun 8-letni Bolesław Musiałik, gdy pędził trzodę z pastwiska do domu.

Anusz contra Niesiołowski. Przewodniczący sejmowej komisji dla spraw wojskowych p. Anusz, ogłosił w „Narodzie” list, w którym potępia generała Niesiołowskiego za udział w sprawie dostawy ryżu dla armii. Oskarżenie swoje oparł p. Anusz na materiałach, zebranych przez wojskową komisję śledczą. Gen. Niesiołowski w odpowiedzi posłał p. Anusowi świadków. Cała Warszawa żywo interesuje się tą aferą.

Pytanie jednak, czy ta droga doprowadzi do celu i oczyszczenia gen. N z zarzutów.

Anormalny płód zwierzęcy. Dnia 11 o. m., po zabiciu w rzeźni miejskiej we Włocławku świni znaleziono wewnątrz zdeformowanego no-

worodka już nieżywego. Noworodek ma głowę zbliżoną do małpiej, przednie nogi posiadają po 5 palców, a tylnie — zwykle z 2 raciczkami. Powierzchnia skóry noworodka pokryta jest szczecina.

Noworodka po spreparowaniu i zakonserwowaniu w spirytusie lekarz weterynarii H. Szokalski przesłał do muzeum weterynaryjnego w Warszawie.

Z teatru.

Dziś teatr czynny dwukrotnie: po południu po raz ostatni ukaże się „Major ułanów”, operetka tak zreżymowana przez J. Krzewińskiego, przepłataną swojskimi melodjami.

Wieczorem, jak przystało w maju, w którym figle wiosna płata, — Straussa „Ach, wiosna ta”!

Operetki wyposażone będą tak po południu, jak i wieczorem w specjalne tańce, a więc: cygański, bolszewicki, mazur, krakowiak i wielkie balle à bille „Przebudzenie wiosny”.

Jutro, w poniedziałek, jako w drugim dniu świątecznym, teatr czynny będzie również dwukrotnie: po południu „Sufrazytki”; wieczorem „Nitouche” z udziałem całego personelu operetkowego i baletu.

„Ach, wiosna ta”! w Dąbrowie wystawiona będzie po raz pierwszy w nadchodzący wtorek z udziałem pp. Boneckiej, Godlewskiej, Józefowiczowej, Kossakowskiej, Józefowicza, Kozłowskiego, Zakrzewskiego, Proniewicza i innych.

W akcie trzecim wielkie balle à bille baletowe „Przebudzenie wiosny” w wykonaniu corps de baletu z pp. Popielewską i Piotrowskim na czele.

Nasze kina.

W Sosnowcu.

ZACISZE daje dziś ostatni raz cudownie inscenizowany dramat „Galew”, który jutro ustąpi miejsca obrazowi z pleki bolszewickiego p. t. „Życie i honor ojczyźnie”. Obraz ten przenosi widza do kraju rządów bolszewickich i budzi w człowieku grozę niesłychaną.

SFINKS ściga tłumy swoją „Dama ze słonecznikami” utrzymując ciekawość widza w najwyższym napięciu. Jutro, w poniedziałek, zmiana. Wystawiony będzie niezmiernie denerwujący dramat w 6 części p. t. „Złote niebezpieczeństwo”, odegrany przez najlepszych artystów chińskich.

OAZA daje dziś po raz ostatni dramat p. t. „Tarczan zwycięzca”, na który zjeżdżało do Sosnowca całe Zagłębie.

Jutro wchodzi na ekran „Bandyta z Kościelna cy” nieporównany wprost dramat sensacyjny-awanturyczny, zaciekawiający widza w sposób niesłychany.

W Będzinie.

CORSO przez oba dni świąt wyświeca krwawą rzeź ch. ześcijan przez Turków w 1915 w Armenji. Obraz nosi tytuł

„Zbrodnie w Armenji.”

Dziś idzie serja pierwsza, jutro ukaże się serja druga.

Na te przedstawienia nerwowi chodźcie nie powinni.

Telegramy.

Niema zawieszenia broni.

Warszawa, 14 maja.

(Przez telef.)

Posel Wielkiej Brytanji w Warszawie otrzymał od pułkownika Persiwala z Opola depezę z zawiadomieniem, że wszelkie pogłoski o układach komisji międzysojuszniczej z Korfantym są zmyślane.

Zdobycie portu w Koźlu.

Bytom, 14 maja.

Dzienniki niemieckie wyrażają zdanie, że zdobycie przez powstańców portu kozielskiego na prawym brzegu Odry, ujęcia kanału kłodnickiego oraz posiadanie dworca w Kędzierzynie ma niezmiernie doniosłe znaczenie strategiczne. Wobec tego wojska powstańcze domagają się, aby te dwa punkty strategiczne oraz cała linja kanału kłodnickiego objęte były linją demarkacyjną.

Berlin, 14 maja.

Położenie Niemców na Górnym Śląsku pogorszyło się znacznie wskutek zajęcia portu kozielskiego przez powstańców. W ręce ich wpadły olbrzymie zapasy żywności między innymi 40 tysięcy centnarów maki.

Napaść Niemców na gen. francuskiego.

Bytom, 14 maju.

Niemcy napadli w Koźlu na dowódcę aljańskich sił zbrojnych generała Gratier, złożyli go i strzelali do jego samochodu. Samochód generała został podziurawiony przez kule w 16 miejscach. Prócz tego Niemcy napadli na oddział wojsk francuskich stojący załogą w Koźlu. W Głogówku Niemcy napadli również na francuzów, wzięli ich do niewoli i uprowadzili poza Nysę pod kowojem niemieckiej „złotej policji”, która pasowała się i łżyła jenców. Francuzów uwolniono dopiero na interwencję gen. Le Ronda.

Francja potrafi pomódz Polsce.

Paryż, 14 maja.

Pertinax, komentując wydarzenia na Górnym Śląsku pisze: „Należy wyraźnie dać do zrozumienia naszym przyjacielom, że opinja francuska nie zgodzi się na przyznanie górnośląskiego okręgu przemysłowego komukolwiek innemu, tylko Polsce. Francja bowiem nie je t pozbawiona środków po temu, aby wymierzyć sprawiedliwość Polsce i w razie potrzeby nie zawaha się tych środków użyć”.

Groźne przepowiednie.

London, 14 maja.

W korespondencji „Timesa” z Sosnowca znajdujemy ustęp, rzucający pewno światło na przestrogi, zawarte w nocy angielskiej do rządu polskiego.

Stwierdziwszy, że komisja międzysojusznicza jest fizycznie bezsilna, dodaje, że ma ona jednak w ręku środek bardzo skuteczny, mianowicie — wycofanie się wraz z wojskiem ze Śląska, co oznaczałoby wojnę między Niemcami a Polakami.

„Uniknięcie wojny zależy od tego, czy i o ile naród polski uświadomić sobie zdoła powagę sytuacji”.

Posiadając długoletnią praktykę w pierwszorzędných zakładach — krajowych i zagranicznych, — otworzyliśmy przy ulicy Jasnej № 5

Warsztaty Mechaniczne Kotlarsko Ślusarsko Kowalskie

p. f. PRACA

i zobowiązujemy się wykonać roboty solidnie i po cenach konkurencyjnych.

Dział-żelazno kotlarski; kotły parowe różnych systemów, reparacja w najnieprzystępniejszych miejscach bez rozbierania murów

Remont lokomobli, zmienianie ścian sitowych bez wyjęcia paleniska;

Zborniki, kominy, beczki transportowe.

Dział miedziano-kotlarski; Remont gorzelni i aparatów cukrowniczych, piecy kąpielowych, wszelkie pobielanie kotłów i różnych części, gięcie rur, i t. p.

Dział-ślusarski. Remont maszyn i pomp, turbin wodnych, prasy maszyn ceglarskich, wodociągi, kanalizacje, okucia i t. p.

Dział-kowalski; Wszelkie roboty wchodzące w zakres kowalstwa.

UWAGA! Na ządanie wysyłamy monterów, wyżej wskazanych fachów.

DOK. MEDYC.

Wł. BITNY-SZLACHTA

B. ordynat kliniki chorób skórnych, wenerycznych i moczopięciowych. Analiz. mikroskop. od 11—1 po poł. wiecz. od 6—8 panie od 5—6.

Ul. Małachowskiego Nr. 16.

Doktor

WASYLI KEKAŁO

Choroby weneryczne, skórne i moczopięciowe.

Przyjmuje codziennie 12—2 pp. 5—7 wiecz.

dni świąteczne 10—1 pp.

BĘDZIN, ul. KOLŁATAJA 33.

DOKTOR

Marja DZIERŻANOWSKA

Dąbrowa Górnicza

róg ul. Królowej Jadwigi i Sławkowskiej.

CHOROBY KOBIECE

ordynuje od 8 do 10 rano i od 3 do 7 po południu.

Baczność! — NIE PSUĆ TOWARU, — Baczność!
LECZ UDAĆ SIĘ DO FIRMY

„M. BERGMAN” w SOSNOWCU Modrze-
jowska 15 w podwórzu,
która przefasonowuje i farbuje kapelusze słom-
kowe oraz filcowe, damskie, męskie i dziecięce
podług najnowszych modeli. Jako długoletni
fachowiec w pierwszorzędnym firmach krajowych
i zagranicznych, prowadzę zakład pod własnym
kierownictwem, posiłkując się maszynami, któ-
— — rych żadna inna firma nie posiada. — —

— Dla modystek —
specjalny rabat.

Przedsiębiorstwo blacharsko-dekarskie Adama Hessego

POGOŃ, ulca Średna 15.

Przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres
blacharstwa, jak również krycie, reparacje i smołowa-
nie dachów materiałem własnym i powierzonym. Po-
siada na składzie wanny, niasadówki, wiadra ocyn-
kowane, cynkowe i żelazne, kociołki do bielizny, ba-
nie, oliwiarki, tartki do prania bielizny i t. p.

Barbarzyństwa niemieckie.

Bytom, 14 maja.

Nadchodzące do głównej
kwatery wojsk powstańczych
relacje z tych odcinków fron-
tu, z których wojska powstań-
cze ustąpiły na podstawie uk-
ładu demarkacyjnego, mówią
o okropnych zżecaniach się
niemców nad jeńcami i bez-
bronną ludnością polską. Jeń-
cy są wprost torturowani w
najbardziej wyrefinowany spo-
sób. W Kędzierzynie między
innymi Niemcy zamordowali 12
kolejarzy polaków. Wiadomo-
ści te wywołują wśród ludno-
ści niesłychane rozdrażnienie.

Anglicy w sprawie Górnego Śląska.

Londyń, 14 maja.

(Tel. wł.)

Podczas dyskusji w izbie
gmin w sprawie wydarzeń na
Górnym Śląsku poseł Wecho-
wood Bern zainterpelował
rząd, czy wydarzenia te mają
związek ze sprawą przyjęcia
przez Niemcy ultimatum mo-
carstw sprzymierzonych. Na
interpelację tę Lloyd George
odpowiedział, iż jest rzeczą nie-
miernie przykłą, że wyda-
żenia te zaszły w chwili de-
cydowania sprawy odszkodo-
wań i rozbrojenia. Z tego po-
wodu rząd angielski wspólnie
z innymi sprzymierzonymi po-
czynił kroki u rządu polskiego
celem uspokojenia przez tegoż
polskiej ludności na Górnym
Śląsku.

Warunki porozumie- nia polsko litewskiego

Wilno, 14 maja.

Litewska delegacja w Bru-
kseli zaproponowała Polsce
następujące warunki porozu-
mienia polsko-litewskiego:

- 1) Obopólne uznanie nieza-
leżności wraz ze wszystkimi
jej konsekwencjami;
- 2) utrzymanie dobrych sto-
sunków sąsiedzkich między
Polską a Litwą;
- 3) uznanie praw Litwy Ko-
wieńskiej do Wilna, Wileń-
szczyzny i Kłajpedy, jeżeli ta
ostatnia będzie przyznana

RYŻ po niskiej cenie
sprzedaje na worki

B. TENCER, Targowa 9.

Litwie Kowieńskiej przez
sprzymierzonych;

4) Zagwarantowanie praw
mniejszości narodowych na
Litwie;

5) Zawarcie wojskowej kon-
wencji obronnej oraz układu
handlowego i tranzytowego.

Nowy milioner.

Warszawa, 14 maja.
(Przez telef.)

Wygrana milion mk. w cią-
gnięciu dzisiejszym padła na
№ 1.085.701.

OGŁOSZENIE

o otwarciu kursów dla kandydatów na urzęd. skarbowych.

W czasie od końca maja do końca lipca r. b. będzie
przez Ministerstwo Skarbu urządzony w Warszawie bezpłat-
ny kurs praktyczno-naukowy o podatkach bezpośrednich i
opłatach stemplowych dla kandydatów, którzyby mieli za-
miar wstąpić do służby w Urzędach skarbowych na obszar-
ze b. zaboru rosyjskiego.

Na kursy mogą być dopuszczeni na podstawie własno-
ręcznie napisanych próśb z podaniem „curriculum vitae”
obywatele polscy w wieku od 18 do 30 lat, nieposzlakowa-
nej przeszłości, mogący się wykazać świadectwami szkoły
średniej lub równorzędnego zakładu naukowego. Demobili-
zowani lub do demobilizacji przeznaczeni oficjowie będą
szczególnie uwzględniani.

Do próśb należy dołączyć metrykę chrztu, zaświadcze-
nie moralności, świadectwa szkolne, zaświadczenia służbowe itp.

Termin wnoszenia próśb do 16 maja 1921 roku.
Kandydatom zamiejscowym niezamożnym i nie pobie-
rającym żadnego wynagrodzenia z funduszy państwowych
może udzielić Ministerstwo Skarbu ryczałtowego zasiłku
w wysokości do 10.000 Mkp.

Blizszych wyjaśnień udzieli Naczelnik Wydziału I Kie-
leckiej Izby Skarbowej.

Dyrektor Kieleckiej Izby Skarbowej.

W 8-o kl. Gimn. Żeńskim Polskiej Macierzy Szkolnej w Sosnowcu

egzaminów wstępnych do klas I, III, IV i VII rozpoczną się
dnia 23 maja o godzinie 8-ej rano.

Zapisy przyjmowane są do dnia 21 maja w dni po-
wzednie od godziny 10 do 1 po południu.

Przy zapisie składa się metrykę, świadectwo powtór-
nego szczerzenia ospy, fotografię oraz 500 mk. za egzamin.

Fabryka papy dachowej

M. Lajtner i S-ka, Sosnowiec

ul. Sobieskiego № 3 (dawniej Szopienicka)

poleca papę dachową i smołę w najlepszych gatunkach

— — po cenach przystępnych. — —

W 7-io kl. Gimnazjum

S. Podkajowej

w Sosnowcu, ul. Kollataja 11.

Zapisy od 17 maja, egzamin od 9 czerwca.

ALIMA

jest najlepszym masłem roślinnym,
zastępuje w zupełności masło,
codziennie świeżo wyrabiane.

Tow. Akc. Libawskiej Olejarni (dawn. Kieler)

Warszawa-Praga, Gocławska 9. Telefon 15-98.

Przedstawiciel na Zagłębie Dąbrowskie: J. BLAKOWSKI, Zawiercie.

Większa ilość **BIAŁEGO METALU**
zawierającego różne % cyny **SPRZEDA ZARAZ**

Odlewnia Cynku J. W. Sztajnhardta w Będzinie.

Posiada na składzie również **Cynk w płytach** i
inne metale we wszelkich ilościach.

Kupuje odpadki cynkowe oraz miedź, mosiądz i inne
metale po cenach rynkowych.

OBUWIE NOWE

ma ten, kto stale używa

ZNANEJ

WYPRÓBOWANEJ PASTY

Warszawa, Nowiniarska 12.

tel. 144-01.

Drobne ogłoszenia

Garbarnia „Sosnowiec” w
Sosnowcu ul. ... dom
Zwolińskiego posiada na skła-
dzie skóry gotowe (chromy i
ciemne) oraz przyjmuje do wypra-
wy skóry surowe.

Skradzono 8-go maja psa wy-
ła maści jasno żółty na czole
biały znak, Kończyny nóg i ogo-
na białe. Nieprawego posiada-
cza będą ścigał sądownie. Adres:
Wocka Małobądz.

Suknie, kostjomy, okrycia wy-
konywa solidnie Helena Bu-
gaj, Sosnowiec, Dębowa Góra 64
Biuralistka z 2-letnią praktyką
biurową, oraz pisząca na ma-
szynie poszukuje zaraz posady
Oferty „Iskra” Sosnowiec, pod
„Poszukująca”.

Powóz sprzedam. Starsosno-
wiecka № 26.

Otomana, 2 łózka, szafa, stół,
tremo, krzesła do sprzedania
Kollataja 12, I piętro front, od
9-ej do 2-ej od wtorku.

Sprzedam dom w cenie przy-
stępnej. Ksawera ul. Cynko-
wa № 15 i 16.

W czwartek o godz. 8-ej wie-
czorem chłopiec 14-letni blon-
dyn wyszedł z domu i nie wró-
cił więcej. Ktoby wiedział gdzie
się znajduje raczy zawiadomić
Nowaka ul. Śląska dom Musia-
ła Sielce.

Harmonję Stamirowskiego, ma-
szyna ikrawiecką sprzedam
ul. Daleka № 6.

Garnitur marynarkowy do sprze-
dania. Cena przystępna. Ogła-
dać u krawca Grzybowskiemu
ul. Czysza № 7.

Zaginęło tymczasowe zaświad-
czenie demobilizacji wydane
przez oficera ewidencyjnego w
Dąbrowie na imię Adolfa Hart-
mana. Łaskawy znalazca raczy
zwrócić do oficera ewidencyjne-
go w Dąbrowie

Zgubiono bilet odroczenia woj-
skowego, wydany przez Ofi-
cera Ewidencyjnego we Włosz-
czowej, na imię Władysława Ku-
charskiego, oraz kwit na węgiel
zaświadczenie magistratu m. Dą-
rowy. Zwrócić „Iskra” Dąbrowa.

Kapelusze damskie, męskie prze-
fasonowuje na najnowsze fa-
sony Niemiecka 10.

Potrzebna zdolna panna do
szycia. Teatralna 3, „Flora”.

Zgubiono regimintację żywno-
ściową, na 6 osób na imię
Salomona Freimana.

Kawiarnia do sprzedania w
Piotrkowie przy ul. Legionów
№ 14 Blizszych informacji udzieli
p. Domański, Dąbrowa ul 3-go
Maja № 4.

Udzielam buchalterji, stenografji
i pisanja rondem. Sosnowiec
ul. Sienna dom własny Musialik.

Poszukuję dobrą kucharkę na
wyjazd na letnisko. Wiado-
mość w Administracji.

Sprzedam dom w dobrym sta-
nie cena przystępna. Zgłosić
się: Jan Walczyk, Dąbrowa Gór-
nicza ul. Polna № 25.

Potrzebny chłopiec do restaura-
cji St. Wilczyńskiego w Dą-
browie zaraz.

Zdolna ochraniarka, lubiąca dzie-
ci, poszukuje posady do o-
chrony, lub bony w inteligent-
nym domu. Oferty: Sosnowiec,
„Iskra” dla „Pilna”.

Rower do sprzedania. Wiado-
mość Szczodra Nr. 8 Jaros